

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в
аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі вищих навчальних закладів
(наукових установ)

Це Положення регламентує порядок підготовки фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії та наукового ступеня доктора наук на, відповідно, третьому та науковому рівнях вищої освіти і є обов'язковим для виконання всіма вищими навчальними закладами (науковими установами) незалежно від їх підпорядкованості та форми власності.

Загальні положення

1. Основною формою підготовки фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти є аспірантура (ад'юнктура). Нормативний строк навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки, протягом яких аспірант (ад'юнкт) зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, визначеної вищим навчальним закладом для підготовки доктора філософії з відповідної спеціальності, а також підготувати дисертацію на основі самостійно проведених досліджень та захистити її у спеціалізованій вченій раді вищого навчального закладу (наукової установи).

2. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття наукового ступеня доктора наук особа має право вступити в докторантуру вищого навчального закладу (наукової установи). Строк перебування в докторантурі становить не більше двох років, протягом яких докторант зобов'язаний подати до спеціалізованої вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) результати своїх наукових досягнень (дисертацію, або монографію, або сукупність опублікованих статей) для їх подальшого публічного захисту.

3. Підготовка громадян України в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України (за державним замовленням) або за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту).

4. Підготовка іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі здійснюється:

на підставі міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну чи мобільності;

на підставі договорів, укладених між вищими навчальними закладами (науковими установами) України та вищими навчальними закладами (науковими установами) інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;

за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

5. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури (ад'юнктури) і докторантури вищих навчальних закладів (наукових установ) здійснюють їх вчені ради. Покладання вищим навчальним закладом (науковою установою) на аспіранта (ад'юнкта) чи докторанта обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, сукупності статей), забороняється.

6. Вступ в аспірантуру (ад'юнктуру) та докторантуру здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів (наукових установ), а також згідно з Правилами прийому до відповідного вищого навчального закладу (наукової установи).

Умови прийому в аспірантуру (ад'юнктуру) і докторантуру у вищих навчальних закладах (наукових установах) затверджуються щороку центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки і оприлюднюються на його офіційному веб-сайті відповідно з законом. На основі цих Умов прийому, вчені ради вищих навчальних закладів (наукових установ) розробляють і затверджують власні Правила прийому в аспірантуру (ад'юнктуру) і докторантуру, та оприлюднюють їх на своїх веб-сайтах у встановлені Умовами прийому строки.

Правила прийому діють протягом відповідного навчального року і визначають процедуру, перелік і строки подання документів для вступу в аспірантуру (ад'юнктуру) та докторантуру вищого навчального закладу (наукової установи), а також встановлюють зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору абітурієнтів за кожною спеціальністю.

7. Аспіранти (ад'юнкти) і докторанти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, який затверджується вченою радою не пізніше ніж через 3 місяці після вступу здобувача наукового ступеня до вищого навчального закладу (наукової установи).

Індивідуальний план наукової роботи є окремим документом, який розробляється на основі освітньо-наукової (наукової) програми та використовується для оцінювання успішності виконання запланованої наукової роботи. Відставання від передбачених індивідуальним планом наукової роботи строків її виконання без обґрунтування наявності об'єктивних і поважних причин, може бути підставою для ухвалення вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) рішення про відрахування аспіранта (ад'юнкта) або докторанта.

Обов'язковою складовою освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури) є підготовка та публікація не менше однієї статті в науковому виданні, яке включене до міжнародної наукометричної бази Scopus (для аспірантів і ад'юнктів)/Web of Science (для докторантів) (або до іншої міжнародної бази, визначеної для окремої спеціальності Науково-методичною радою центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки на підставі подання відповідної науково-методичної комісії).

Індивідуальний план наукової роботи повинен завершуватися захистом дисертації або наукових результатів (монографії, сукупності статей) у

спеціалізованій вченій раді. Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право продовжити строк навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) чи перебування в докторантурі понад визначений строк у випадку, якщо спеціалізована вчена рада невчасно розглянула подану до захисту дисертацію або наукові результати (монографію, сукупність статей) здобувача наукового ступеня. Продовжене навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) або перебування в докторантурі не може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету.

8. Аспірант (ад'юнкт) або докторант, який успішно виконав освітньо-наукову або наукову програму і захистив дисертацію (монографію, або наукові досягнення у вигляді сукупності статей) до закінчення строку навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) або перебування в докторантурі, вважається таким, що повністю виконав індивідуальний план наукової роботи і успішно завершив навчання на відповідному рівні вищої освіти. Такий аспірант (ад'юнкт) або докторант відраховується з аспірантури (ад'юнктури) або докторантури вищим навчальним закладом (науковою установою) з дня захисту і може бути рекомендований для відзначення (з відповідною відміткою в дипломі та/або додатку до диплому) спеціалізованою вченою радою, в якій проходив захист.

Права і обов'язки аспірантів (ад'юнктів) і докторантів

9. Аспіранти (ад'юнкти) і докторанти мають право на:

1) отримання всіх видів відкритої наукової інформації і наукового консультування;

2) безпечні та нешкідливі умови навчання та проведення наукових досліджень;

3) участь у науковій діяльності кафедри, відділу, лабораторії, фахової групи вчених вищого навчального закладу (наукової установи), які здійснюють наукове керівництво аспірантами (ад'юнктами) та/або консультування докторантів, а також у діяльності Наукових товариств студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених;

4) академічну мобільність, зокрема міжнародну, для отримання додаткової консультації, необхідної для якісного проведення наукового дослідження та/або для успішного виконання частини освітньо-наукової (наукової) програми;

5) отримання державної стипендії встановленого розміру у разі зарахування на навчання за державним замовленням;

б) переривання навчання з поважних причин з подальшим його продовженням. Тривалість і кількість переривань навчання, а також поважність причин визначаються вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи);

7) забезпечення впорядкованим житлом - у разі зарахування на навчання за державним замовленням - на час навчання за умови оплати вартості користування житлом самим аспірантом (ад'юнктом) або докторантом (іногороднім);

10. Аспіранти (ад'юнкти) і докторанти зобов'язані:

1) дотримуватися вимог законодавства, моральних та етичних норм поведінки, встановлених вищим навчальним закладом (науковою установою) та/або професійними чи громадськими органами (організаціями), які згідно з законом

мають право встановлювати стандарти поведінки дослідників у відповідній галузі (професії);

2) виконувати освітньо-наукову (наукову) програму та навчальний план (для аспірантів (ад'юнктів));

3) виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри, відділу, лабораторії, вченої ради чи іншого колегіального органу вищого навчального закладу (наукової установи);

4) у встановлений термін захистити дисертацію (для аспірантів і ад'юнктів) або результати своїх наукових досягнень (дисертацію, або монографію, або сукупність опублікованих статей – для докторантів) у спеціалізованій вченій раді вищого навчального закладу (наукової установи);

5) дотримуватися статуту, правил внутрішнього розпорядку, інших документів вищого навчального закладу (наукової установи), що регулюють підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів.

11. Аспірантам (ад'юнктам) і докторантам можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів, а також засновані Президентом України, Кабінетом Міністрів України, а також державними і недержавними органами, підприємствами, установами і організаціями.

12. Для реалізації права на академічну мобільність аспіранти (ад'юнкти) та докторанти можуть бути направлені вищим навчальним закладом (науковою установою) на стажування (отримання додаткових наукових консультацій та/або керівництва щодо наукової діяльності та/або засвоєння навчальних дисциплін в рамках виконання освітньо-наукової програми аспіранта (ад'юнкта)) до інших вітчизняних та/або закордонних вищих навчальних закладів або наукових центрів. Таке стажування здійснюється за рахунок:

1) державного бюджету, в межах відповідних загальнодержавних програм фінансування обміну або стажування вчених;

2) бюджету вищого навчального закладу (наукової установи), в якому зарахований або до якого спрямований аспірант (ад'юнк) чи докторант;

3) міжнародних договорів про обміни та/або стажування вчених, які підписані між вищими навчальними закладами (науковими установами) або між відповідними органами державної влади чи органами місцевого самоврядування;

4) коштів юридичних або фізичних осіб на умовах договору з приймаючою стороною.

Порядок навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) вищого навчального закладу (наукової установи)

13. На третьому рівні вищої освіти здобувачі ступеня доктора філософії можуть навчатися в аспірантурі (ад'юнктурі) за денною або заочною формою

навчання. Навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) передбачає виконання освітньо-наукової програми вищого навчального закладу (наукової установи) за певною спеціальністю та самостійне проведення наукового дослідження під керівництвом одного або декількох наукових керівників. Усі аспіранти (ад'юнкти), незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття (під час сесійних періодів) і проходити усі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені навчальним планом та освітньо-науковою програмою аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи).

14. Освітньо-наукова програма аспірантури (ад'юнктури) затверджується вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) для кожної спеціальності. На підставі освітньо-наукової програми вищий навчальний заклад (наукова установа) розробляє навчальний план за кожною спеціальністю, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Успішне виконання навчального плану аспірантури (ад'юнктури) є обов'язковою умовою навчання на третьому рівні вищої освіти.

Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право прийняти рішення про визнання набутих аспірантом (ад'юнктом) до або поза аспірантурою (ад'юнктурою) компетентностей з однієї чи декількох дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено навчальним планом аспірантури (ад'юнктури).

15. Освітньо-наукова програма на третьому рівні вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Обов'язковою складовою освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури) є підготовка та публікація не менше однієї статті в науковому виданні, яке включене до міжнародної наукометричної бази Scopus (або до іншої міжнародної бази, визначеної для окремої спеціальності Науково-методичною радою центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки на підставі подання відповідної науково-методичної комісії).

Освітня складова (навчальний план) освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури) складається з 30-60 кредитів ЄКТС і повинна містити не менше трьох навчальних складових, в результаті засвоєння яких аспірант (ад'юнк) повинен:

1) оволодіти глибокими професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії, зокрема шляхом засвоєння знань основних концепцій, теоретичних та практичних проблем, історії розвитку галузі науки та сучасним станом розвитку наукової літератури за обраною спеціальністю (обсяг цієї навчальної складової становить не менше 12 кредитів ЄКТС);

2) набути мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів (обсяг цієї навчальної складової становить не менше 12 кредитів ЄКТС);

3) оволодіти універсальними навичками дослідника, зокрема методологією і методами наукового аналізу, усної та письмової презентації результатів дослідження, підготовкою та проведенням навчальних занять (педагогічною діяльністю), управління науковими проектами та/або написання пропозицій на фінансування наукових досліджень тощо (обсяг цієї навчальної складової становить не менше 6 кредитів ЄКТС).

Навчальний план аспірантури (ад'юнктури) повинен також містити перелік дисциплін вільного вибору аспіранта (ад'юнкта) в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених навчальним планом. При цьому аспіранти (ад'юнкти) мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням зі своїм науковим керівником.

16. Для здійснення освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти вищі навчальні заклади (наукові установи) зобов'язані отримати відповідну ліцензію на підставі підтвердження їх відповідності стандартам освітньої діяльності, що включають мінімальні вимоги до:

кадрового забезпечення освітньої діяльності (зокрема, кількість науково-педагогічних працівників з науковим ступенем, здатних забезпечувати належну освітню підготовку докторів філософії за відповідною спеціальністю);

кадрового забезпечення наукової підготовки (зокрема, кількість науково-педагогічних та/або наукових працівників з науковим ступенем, які проводять наукові дослідження і мають публікації з відповідної спеціальності у фахових виданнях та/або провідних реферованих журналах інших країн);

матеріально-технічної та інформаційної бази (зокрема вимоги до оснащення лабораторій, аудиторного та бібліотечного фонду, комп'ютеризації вищого навчального закладу (наукової установи));

навчально-методичного забезпечення відповідної освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури) за спеціальністю;

забезпечення права на академічну мобільність аспірантів (ад'юнктів), зокрема наявність підписаних договорів між вищим навчальним закладом (науковою установою), де навчається аспірант (ад'юнкт) та іншими вищими навчальними закладами (науковими установами) про ведення спільної наукової діяльності, та/або спільного керівництва дослідженнями аспірантів (ад'юнктів), та/або викладання частини навчального плану, передбаченого освітньо-науковою програмою в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі), зокрема за кордоном, з відповідним зарахуванням кредитів ЄКТС.

17. У разі підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою між вищим навчальним закладом і науковою установою, реалізація навчального плану здійснюється вищим навчальним закладом, а забезпечення

проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи реалізується науковою установою або вищим навчальним закладом спільно з науковою установою. У такому випадку під час ліцензування освітньої діяльності вищого навчального закладу на третьому рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю та під час акредитації відповідної освітньо-наукової програми враховуються показники спільного наукового потенціалу вищого навчального закладу і відповідної наукової установи (зокрема, показники кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення).

18. Підготовка докторів філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі (ад'юнктурі) за денною формою навчання.

Особам, зарахованим за державним замовленням до аспірантури (ад'юнктури), стипендія призначається з дня їх зарахування.

19 Державне замовлення на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів в аспірантурі (ад'юнктурі) за спеціальностями, розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами. До участі у конкурсі на розміщення державного замовлення допускаються лише вищі навчальні заклади та наукові установи, які на момент проведення конкурсу мають чинний сертифікат про акредитацію відповідної освітньо-наукової програми.

20. Кількість аспірантів (ад'юнктів), підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи) з урахуванням можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та освітніх потреб аспірантів (ад'юнктів).

Порядок та умови вступу до аспірантури (ад'юнктури)

21. До аспірантури (ад'юнктури) на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту на рівні магістра. До вступних випробувань допускаються абітурієнти, які вчасно подали всі необхідні документи для вступу згідно з Правилами прийому в аспірантуру (ад'юнктуру) вищого навчального закладу (наукової установи). Приймальна комісія може відмовити абітурієнту у допуску до проходження вступних випробувань в аспірантуру (ад'юнктуру) виключно у зв'язку з неподанням у встановлений термін всіх або окремих документів, визначених Правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури (ад'юнктури), повинен включати:

- 1) заяву вступника;
- 2) медичну довідку про стан здоров'я за формою № 286-у (або за іншою формою з аналогічним змістом, якщо абітурієнт знаходиться закордоном на момент подачі документів для вступу в аспірантуру (ад'юнктуру));
- 3) копію диплома магістра із зазначенням здобутої спеціальності.

У разі, якщо диплом магістра, на основі якого абітурієнт вступає в аспірантуру (ад'юнктуру), здобутий у іноземному вищому навчальному закладі, абітурієнт допускається до вступних випробувань на рівні з іншими абітурієнтами. У разі успішного складання вступних випробувань вчена рада відповідного вищого

навчального (наукової установи) закладу має одночасно із зарахуванням абітурієнта прийняти рішення про визнання його диплому, або надати обґрунтоване пояснення причин відмови у такому визнанні.

У Правилах прийому в аспірантуру (ад'юнктуру) вищі навчальні заклади (наукові установи) можуть встановити додатковий перелік документів, зокрема:

- 1) список опублікованих наукових праць і винаходів;
- 2) науковий текст (доповідь реферат, дослідницька пропозиція, проект) з обраної абітурієнтом спеціальності;
- 3) рекомендаційний лист(и) (зокрема, від потенційного роботодавця та/або вченого, зацікавленого у науковій співпраці з абітурієнтом у разі його вступу до аспірантури (ад'юнктури) відповідного вищого навчального закладу (наукової установи));
- 4) інші докази спроможності абітурієнта проводити наукові дослідження за обраною спеціальністю.

22. Вступні випробування до аспірантури (ад'юнктури) вищого навчального закладу (наукової установи) складаються з:

вступного іспиту із спеціальності (в обсязі навчальної програми освітнього рівня магістра відповідної спеціальності);

вступного іспиту із однієї іноземної мови (на вибір вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) в обсязі, який відповідає необхідному вступному рівню для подальшого навчання (вдосконалення) цієї іноземної мови в аспірантурі (ад'юнктурі));

інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень тощо).

Вага кожного вступного випробування при вирахуванні результатів конкурсу визначається в Правилах прийому в аспірантуру (ад'юнктуру).

Відповідно до Правил прийому до вищого навчального закладу (наукової установи) абітурієнтам, які вступають до аспірантури (ад'юнктури) на іншу спеціальність ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра, можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Результати вступних випробувань до аспірантури (ад'юнктури) дійсні для вступу до відповідного вищого навчального закладу (наукової установи) протягом одного календарного року.

23. Вступні випробування до аспірантури (ад'юнктури) проводиться предметними комісіями, як правило, у кількості 3-5 осіб, які призначаються керівником вищого навчального закладу (наукової установи), і до складу яких включаються доктори філософії та доктори наук, які здійснюють наукові дослідження у відповідній спеціальності та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми. До предметних комісій можуть також бути призначені потенційні наукові керівники вступників.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також штатні співробітники вищого навчального закладу (наукової установи), які не мають

наукового ступеня і вченого звання, але за рішенням вченої ради можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

24. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури (ад'юнктури) приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною Правилами прийому відповідного вищого навчального закладу (наукової установи).

Зарахування до аспірантури (ад'юнктури) проводиться наказом керівника вищого навчального закладу (наукової установи).

Про зарахування до аспірантури (ад'юнктури) або про відмову в зарахуванні до аспірантури (ад'юнктури) вступнику повідомляється в п'ятиденний строк з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

25. Кожному аспіранту (ад'юнкту) одночасно з його зарахуванням відповідним наказом керівника вищого навчального закладу (наукової установи) призначається науковий керівник – штатний науковий або науково-педагогічний працівник з науковим ступенем.

Науковий керівник аспіранта (ад'юнкта) здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контролює виконання затвердженого вченою радою індивідуального плану наукової роботи та несе особисту відповідальність за якісне і вчасне виконання аспірантом (ад'юнктом) дисертаційного дослідження.

Кількість аспірантів (ад'юнктів), прикріплених до наукового керівника – доктора наук, не повинна перевищувати 5 осіб одночасно (разом з докторантами), а для наукового керівника – доктора філософії – 3 осіб, включаючи аспірантів (ад'юнктів), підготовка яких здійснюється поза державним замовленням.

На здійснення наукового керівництва одного аспіранта (ад'юнкта) керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

Рішенням вченої ради одному аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два або більше наукових керівників з відповідним розподілом годин навчального навантаження між ними.

26. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою), зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми.

Такі особи прикріплюються строком до 5 років до вищого навчального закладу (наукової установи), у якого є ліцензія на здійснення освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю. Прикріплення до такого вищого навчального закладу (наукової установи) передбачає виконання індивідуального плану наукової роботи, затвердженого вченою радою відповідного навчального закладу (наукової установи), а також виконання навчального плану, визначеного вищим навчальним закладом (науковою установою) для навчання на третьому рівні вищої освіти за даною освітньо-науковою програмою відповідної спеціальності.

Особи, які раніше навчалися в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним замовленням, правом прикріплення до вищого навчального закладу (наукової установи) з метою навчання на третьому рівні вищої освіти не користуються.

Особи, які не захистили дисертацію впродовж строку прикріплення до вищого навчального закладу (наукової установи) з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою), не можуть отримувати стипендії за рахунок державного бюджету і правом повторного прикріплення не користуються.

27. Правила та процедури прикріплення до вищого навчального закладу з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) для осіб, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи визначаються вченою радою вищого навчального закладу (наукової установи).

Особи, прикріплені до вищого навчального закладу (наукової установи) з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою), користуються всіма правами і обов'язками, визначеними пунктами 7 і 8 цього Положення.

Порядок та умови вступу до докторантура

28. Для уможливлення проведення заключних досліджень та/або оформлення результатів у вигляді дисертації, монографії або сукупності статей, які подаватимуться до захисту наукового ступеня доктора наук, особа має право вступити в докторантуру вищого навчального закладу (наукової установи). Виконання наукової програми докторантури не є обов'язковою умовою подання наукового доробку до захисту в спеціалізованій вченій раді для здобуття наукового ступеня доктора наук.

До докторантури приймаються особи, які мають науковий ступінь доктора філософії, наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в закордонних реферованих журналах, індексованих в науково-метричних базах визначених в Умовах прийому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки), і які продемонстрували свою здатність проводити наукові дослідження на високому рівні.

29. Докторантура відкривається за рішенням вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи), що затверджується наказом керівника, за умов наявності штатного доктора наук з відповідної спеціальності, який має вчене звання професора. Наявність підстав для відкриття докторантури перевіряється державним замовником під час проведення конкурсу на розміщення державного замовлення.

30. Строк перебування в докторантурі вищого навчального закладу (наукової установи) становить два роки. Враховуючи обсяг наукового доробку докторанта, вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) має право прийняти рішення про продовження його перебування в докторантурі понад встановлений строк. Продовжене перебування в докторантурі не може здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету.

31. Для вступу в докторантуру, не менше ніж за два місяці до початку вступних випробувань, абітурієнт подає кафедрі, відділу, лабораторії чи іншому структурному підрозділу вищого навчального закладу (наукової установи), до якого він бажає прикріпитися в докторантурі розгорнуту пропозицію, в якій вказує план дослідницької роботи та/або об'єм наукової роботи, необхідної для підготовки результатів вже проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня отримання документів від всіх вступників відповідний структурний підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури.

Перелік документів, необхідних для вступу в докторантуру, крім необхідних для вступу в аспірантуру (ад'юнктуру), повинен також включати:

- 1) копію диплому доктора філософії;
- 2) особовий листок обліку кадрів;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів;
- 4) розгорнутий план дисертації (монографії) або детальний план необхідних публікацій для формування тієї сукупності статей, на базі якої планується здобуття наукового ступеня доктора наук;
- 5) характеристику вступника написану доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного вищого навчального закладу (наукової установи), із згодою надати абітурієнту наукову консультацію в разі його вступу в докторантуру.

32. Вчена рада вищого навчального закладу (наукової установи) в місячний строк розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та призначає докторанту наукового консультанта, який є доктором наук з відповідної спеціальності та має вчене звання професора і який працює штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного вищого навчального закладу (наукової установи). Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом керівника вищого навчального закладу (наукової установи).

На здійснення наукового консультування відводиться щороку 50 академічних годин навантаження на одного докторанта. Призначення більше ніж одного докторанта одному науковому консультанту забороняється.

33. Державне замовлення на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів в докторантурі за спеціальностями, розподіляється на конкурсній основі між вищими навчальними закладами та науковими установами відповідно до порядку, який затверджується Кабінетом Міністрів України.